

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА КИРКОВО ПРЕЗ 2019 Г.

I. Общи положения

Читалищата са едни от първите културни институции, носители на българския дух и култура през вековете, откликват на нуждите и потребностите на местното население, участват активно в обществения живот. Читалищата са обществена организация, отворена към всички членове на общността и характеризираща се с общодостъпност на дейностите си.

Народните читалища носят в себе си нематериалното културно наследство, традициите, образование, възпитание и благотворителност, които са в основата на тяхната дейност в полза на обществото. Читалищата са традиционни самоуправляващи се културно-просветни сдружения, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. Съгласно Закона за народните читалища, те са юридически лица с нестопанска цел, които се управляват от общото събрание, състоящо се от всички негови членове, имащи право на глас.

На територията на община Кирково съществува изградена мрежа от 12 народни читалища, чрез които се реализира културния и духовен живот:

- НЧ „Никола Вапцаров 1947”, с. Кирково;
- НЧ „Възраждане 1928 г.”, с. Бенковски;
- НЧ „Васил Левски 1952”, с. Дрангово;
- НЧ „Пробуда 1948”, с. Фотиново;
- НЧ „Родопска пробуда 1935”, с. Тихомир;
- НЧ „Васил Априлов 1947”, с. Чорбаджийско;
- НЧ „Христо Смирненски 1954”, с. Чакаларово;
- НЧ „Елин Пелин 1979”, с. Долно Къпиново;
- НЧ „Искра 1958”, с. Домище;
- НЧ „Христо Ботев 1963”, с. Завоя;
- НЧ „Пеньо Пенев 1985”, с. Кърчовско;
- НЧ „Христо Ботев 1952”, с. Добромирци.

Всички са регистрирани съгласно Закона на народните читалища и са вписани в регистъра на Министерството на културата.

Съгласно чл. 26а, от ал.1 до ал. 4 от Закона за народните читалища председателите изготвят и внасят предложения за дейността си пред Кмета на Община Кирково. Общинска администрация внася предложението, като ежегодна Програма за развитие на читалищната дейност пред Общински съвет - Кирково.

II. Цели

1. Основна цел на Програмата е да подпомогне годишното планиране, организирането и реализацията на комплекса от читалищни дейности, както и да съдейства за повишаването активността на читалищните ръководства за превръщането на читалищата в духовни центрове, работещи в полза на общността.

2. Цели в работата на читалищата – читалищата са устойчиви културни институции, които имат мисията днес да съхранят националната ни култура и идентичност в контекста на предизвикателствата на днешния ден – развити информационни технологии, модерни средства за комуникация и глобално общуване.

III. Основни задачи, дейности и приоритети

И през 2019 г. развитието на читалищната дейност в община Кирково ще продължи в изпълнението на следните задачи и дейности:

1. Основни задачи на читалищата са:

- да опазва културно-историческото наследство и националните традиции;

- да спомага изграждането на ценностна система у децата и младежите;
- да поддържа и обогатява материалната си база;
- да разработва и реализира инициативи /проекти за местно развитие и финансиране на читалищната дейност;
- да работи за осигуряване на по-добра, по-съвременна и по-висококачествена образователна, културна, социална и информационна среда на населението;
- да разшири съдържателния и социалния обхват на читалищната дейност за привличане на по-широк кръг население;
- да развива ползотворното сътрудничество между читалищата на територията на общината, на региона и страната;
- да поддържа активно партньорство с общинската администрация, както и с културните институции и бизнеса за взаимна полза.

2. Основни дейности

2.1. Библиотечно-информационна дейност

Това е една от основните дейности, които читалищата като културни институции извършват. Ежегодно в предложенията на читалищата е заложено обогатяване на библиотечния фонд, което е предпоставка за реализиране на достъп до многобройни и разнообразни сфери на знания и идеи. Продължаването на работата по програмата „Глобални библиотеки“ читалищата в Община Кирково успяват да предоставят информационни ресурси в различни сфери на познанието, което спомага за продължаващо образование и за „учене през целия живот“. Пет от читалищата в община Кирково са оборудвани с компютри, интернет зали, в които се предлага помощ на посетители, изпитващи затруднения при боравенето с компютърна техника, както и интернет услуги - НЧ „Н. Вапцаров“ с. Кирково, НЧ „Родопска пробуда“ с. Тихомир, НЧ „В. Левски“ с. Дрангово, НЧ „Възраждане“ с. Бенковски и НЧ „Пробуда“ с. Фотиново.

През изминалата година читалищата организираха множество публични литературни четения, чествания на рождени дати на видни българи, отбелязване на бележити дати.

Приоритет ще останат пак най-малките, децата от подготовителните групи на детските градини с цел създаване на интерес към книгата преди постъпването им в първи клас и привличането им за нови читатели.

2.2. Културно-информационна дейност

Читалищата участват активно в културния календар на община Кирково, като предлагат широка гама от културни дейности – честване на национални празници и годишнини, пресъздаване на български обичаи, почитане на бележити българи, организиране на обществено четене на различни творби, организиране на изложби, открити уроци и празници, съвместно с децата от детските градини и ученици от всички училища намиращи се на територията на общината.

Читалищата в община Кирково работят с всички слоеве и групи от населението, независимо от възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание. В изпълнение на своите програми, читалищата си партнират с община Кирково, всички училища и детски градини в територията на общината.

2.3. Художествено-творческа дейност:

- повишаване на художествено – творческите постижения на любителските състави и индивидуални изпълнители, чрез привличане на специалисти – ръководители;
- активно участие на любителските състави и индивидуални изпълнители в културно – масови събития.

2.4. Подобряване финансовото състояние на читалището чрез:

- осъществяване на контакти с личности и фирми за набиране на допълнителни средства за по-активно участие на любителските състави и индивидуални изпълнители в местни и национални програми, конкурси и фестивали;
- увеличаване броя на членовете на читалището;

- членски внос;
- проекти и програми;
- дарения и спонсорства.

2.5. Обучение и квалификация:

- участия на щатните работници в семинари, обучения и други, свързани с повишаване квалификацията им по основните читалищни дейности и работа по проекти.

2.6. Работа по проекти

За да продължи да се развива културния живот в общината е необходимо координирано сътрудничество между културните институции и използване възможността за кандидатстване по различни програми с проекти за финансиране на дейностите им. С тяхна помощ читалищата ще допринесат за задоволяване на определени обществени потребности. Това е възможност за всяко едно читалище да реализира своя цел чрез осигуряване на алтернативно финансиране. Общината е партньор и винаги ще подпомага техните условия в тази насока.

3. Приоритети

Общината ще продължи да подкрепя дейността на работещите народни читалища, като важни центрове за съхраняване и развитие на любителското творчество и инициатива и културно-просветителски звена. Днешните реалности изискват от читалищата да бъдат високо отговорни самоуправляващи се културни сдружения на гражданите, особено в населените места, където се явяват като единствен културен институт. Приоритети през 2019 г. ще бъдат:

- Продължаване подкрепата на Общински съвет - Кирково и общинската администрация за приобщаване на гражданите към глобалното информационно общество, а именно чрез съдействие за устойчивост на проектите по Програма Глоб@лни библиотеки – България, в която са включени пет народни читалища на територията на Община Кирково – НЧ „Н. Вапцаров” с. Кирково, НЧ „Родопска пробуда” с. Тихомир, НЧ „В. Левски” с. Дрангово, НЧ „Възраждане” с. Бенковски и НЧ „Пробуда” с. Фотиново, които предоставят безплатни услуги за хората от съответните населени места.

- Създаване на условия за равнопоставеност и преодоляване на информационната и социална изолираност на децата и младите хора, чрез по-широкия им достъп до модерните информационни и комуникационни технологии, предоставени от тези пет читалища;

- Усъвършенстване на механизма за финансиране на народните читалища и осъществяване на обществен контрол на разходваните бюджетни средства, съгл. чл. 26а, ал. 4 и ал. 5;

- Стимулиране интереса и любовта на младите хора към фолклорното наследство на нашия край.

IV. ФИНАНСИРАНЕ

Финансирането на дейностите на народните читалища на територията на община Кирково се извършва съгласно регламентирана държавна субсидия за 2019 година. Субсидираната численост за читалищата в община Кирково за 2019 година, е 19 субсидирани бройки, а стандартът за една субсидирана бройка е в размер на 9 490 лева. Общата субсидия за годината е в размер на 180 310 лева.

Разпределението на средствата се извършва от Комисия за разпределяне на субсидията за читалищата на територията на община Кирково за организиране и провеждане на читалищната им дейност, в която участват всички читалищни секретари.

Финансирането със средства от бюджета на община Кирково за дейности на народните читалища се извършва съгласно Решение на общински съвет – Кирково и сключени договори с Кмета на община Кирково (съгласно чл. 26а, ал. 1, 2, 3 от ЗНЧ).

V. СРОКОВЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Настоящата Програма е разработена съгласно чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища и е с продължителност до 31 декември 2019 година.

Предложения за дейността на читалищата в община Кирково за 2019 година

№ по ред	Културна проява	Месец на провеждане	Място на провеждане /участници/
1.	Отбелязване на празника „Бабин ден – българския ден на благодарността”	м. януари	НЧ с. Домище
2.	Изложба за „Най- оригинално ръчно плетиво”	м. януари	НЧ с. Д. Къпиново
3.	Отпразнуване деня на лозаря „Трифон Зарезан”	м. февруари	НЧ с. Дрангово
4.	Отбелязване на 146 г. от смъртта на Апостола на свободата Васил Левски – тематични изложби на книги и фотоси, беседа с учениците	м. февруари	НЧ с. Дрангово, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Кирково, НЧ с. Чорбаджийско, НЧ с. Д. Къпиново.
5.	Честване на Деня на самодееца с изложби	м. март	НЧ с. Кърчовско, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Дрангово, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Кирково, НЧ с. Добромирци.
6.	Организиране на тържества за посрещане на Баба Марта с участие на деца от детските градини и училищата по населени места	м. март	НЧ с. Дрангово, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Домище, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Д. Къпиново, НЧ с. Кирково, НЧ с. Завоя, НЧ с. Чорбаджийско, НЧ с. Добромирци.
7.	„Мартенички бели и червени“ – конкурси и изложби от ръчно изработени мартеници с деца и ученици	м. март	Всички НЧ
8.	Отбелязване на Национален празник на Република България 3 март - чрез организиране на конкурси, изложби и др.	м. март	Всички НЧ
9.	Организиране на тържества в чест на Международния ден на жената – 8 март	м. март	Всички НЧ
10.	„Да посрещнем заедно пролетта”- честване на първа пролет – изложба на поздравителни картички, тържества с деца от детските градини	м. март	НЧ с. Кърчовско, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Д. Къпиново.
11.	Участие на читалищата в тържествено честване на 105 –години от създаването на община Кирково	м. март	Всички НЧ
12.	Участие в Национален детско-юношески конкурс за музикално и танцово изкуство „ Орфеева дарба”- гр. София	м. март	НЧ с. Дрангово, НЧ с. Бенковски
13.	„Да нашарим яйцата” – изложба – конкурс за шарено и най-здраво великденско яйце с участието на деца от детските градини и училищата	м. април	НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Домище, НЧ с. Завоя, НЧ с. Д. Къпиново, НЧ с. Дрангово, НЧ с. Фотиново.
14.	Ден на хумора и шегата	м. април	НЧ с. Кирково

15.	Седмица на детската книга и изкуствата за ден - четене на произведения на български автори с деца от детските градини и училищата	м. април	НЧ с. Бенковски, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Дрангово, НЧ с. Завоя, НЧ с. Чорбаджийско.
16.	Пролетен празник „Цветница”	м. април	НЧ с. Домище
17.	Честване на „Гергьовден”	м. май	НЧ с. Кирково, НЧ с. Дрангово, НЧ с. Д. Къпиново, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Фогиново.
18.	Ден на библиотекаря	м. май	НЧ с. Бенковски
19.	Честване на 24 май – Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост-организиране на конкурси, изложби, кътове и др. на местно ниво	м. май	Всички НЧ
20.	Селски празник с. Дрангово	м. май	НЧ с. Дрангово
21.	Участие в регионалния Фестивал – „Кърджали – столица на толерантността”	м. май	НЧ с. Бенковски
22.	„Детство мое“ - честване на деня на детето чрез организиране на тържества, конкурси и изложби на детски рисунки с участието на децата от населените места	м. юни	Всички НЧ
23.	Ден на Христо Ботев – провеждане на литературно четене с участието на ученици, подреждане на изложби и др.	м. юни	НЧ с. Дрангово, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Чорбаджийско, НЧ с. Кирково.
24.	Участие в Традиционния есенен празник „Фестивал на чушката Кирково -2019 г.”	м. септември	Всички НЧ
25.	Отбелязване на Деня на съединението - 06.09 и Деня на независимостта - 22.09	м. септември	НЧ с. Тихомир, НЧ с. Кирково.
26.	Включване в националната седмица на четене на книга - с разнообразни игри и четене на книги на любими приказни герои на децата в детските градини	м.октомври	Всички НЧ
27.	Отбелязване на Деня на народните будители – тематични изложби	м. ноември	НЧ с. Кърчовско, НЧ с. Дрангово, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Фогиново, НЧ с. Д. Къпиново, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Кирково.
28.	Участие в организирането на селските събори - с. Чакаларово - с. Фогиново - с. Чорбаджийско - с. Тихомир - с. Бенковски	м. септември м. октомври м. ноември	НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Фогиново, НЧ с. Чорбаджийско, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Бенковски.
29.	Честване на обичаи и религиозни празници	м. юни м. август	Всички НЧ
30.	Организиране на новогодишна томбола и кулинарни умения за традиционни родопски ястия.	м. декември	НЧ с. Д. Къпиново

31.	Организиране турнири – тенис, футбол, волейбол, баскетбол, шах		НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Добромирци.
32.	Честване на коледните и новогодишни празници	м. декември	Всички НЧ

Забележка: Програмата за развитие на читалищната дейност е изготвена на основание на база внесени предложения от народните читалища от община Кирково до Кмета на общината за 2019 година. Тя е визирала най-общите положения, залегнали в плановете на отделните читалища и е отворена за допълнения и актуализиране при необходимост.